

SİGORTALI HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Türkiye şu anda genç bir nüfusa sahiptir. Geleceğe ilişkin yansıtım, nüfusun hızla yaşlanacağını ortaya koyuyor. Nüfusun hızla yaşlanması, sosyal güvenlik sisteminin bir yandan gelirlerinin azalmasına diğer yandan da giderlerin artmasına neden oluyor. Sistemin bu şekilde sürdürülmesi mümkün değildir.

SOSYAL GÜVENLİK REFORMU İle

- Sigorta hak ve yükümlülükleri bakımından norm ve standartlar birliği sağlamak.
- Tüm vatandaşlarımıza eşit ve adil hizmet sunulmasını sağlayacak genel sağlık sigortası rejimini oluşturmaktır.
- Yoksulluğa karşı daha etkin koruma sağlayacak adil, kolay erişilebilir, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemine ulaşmak,
AMAÇLANMAKTADIR...

SOSYAL GÜVENLİK HERKES İÇİNDİR.

Sigortalı Olma:

Kanun gereği, hizmet akdi ile işverene bağlı çalışmaya başlayan işçiler, işe başlamakla sigortalı olma hakkını kazanırlar.

Sigortalının Kendisini Bildirmesi:

Sigortalılar çalışmaya başladıklarını, işyeri adresi, işveren adı soyadı/unvanını içeren Sigortalı Bildirim Belgesi ile Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine bildirimde bulunurlar.

Sağlık Yardımı Alma Kolaylaştırıldı:

Reform öncesi SSK'lı, kendisi için 90 gün (3ay), eş ve çocukları için 120 gün (4ay), Bağ-Kur'lu ilk tescilinde 240 gün (8ay), tekrar faaliyete başlamada 120 gün (4ay) prim ödemeden sağlık yardımı alamamaktaydı. Bağ-Kur'unun bir günlük olsa dahi prim borcu bulunması halinde, ne kendisi ne de hak sahipleri sağlık yardımı alamamaktaydı. Yeni dönemde 30 gün prim ödemesi ile hem sigortalı hem de bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine sağlık yardımı verilecek. Reformdan sonra Bağ-Kur'unun 60 gün prim borcu olsa da kendisi, eş ve çocuklarına sağlık yardımı sağlanacaktır.

İsteğe Bağlı Sigortalılıkta Engeller Kaldırıldı:

Reform öncesi isteğe bağlı sigortalılık, SSK'da 1080 gün (3yıl), Emekli Sandığı'nda 3600 gün (10yıl) prim ödenmiş olma şartları yeni yasa ile kaldırıldı. Hiç günü olmayanlarda isteğe bağlı sigortalı olabilecektir. Ay içinde 30 günden az çalışanlara, kalan günlerini isteğe bağlı sigortalı olarak tamamlama imkânı sağlanmıştır.

Reformla Beraber eski Bağ-Kur (4-b) sigortalılarına geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri alma hakkı tanındı:

Reformla esnaf ve sanatkârlar ile vergi mükellefi olanların uğrayacakları iş kazası meslek hastalığı sebebiyle ya da analığı halinde iş göremeyecekleri günler için geçici iş göremezlik ödeneği, çalışma gücünün %10'u ve üzerini kaybetmeleri halinde sürekli (her ay) iş göremezlik geliri alabileceklerdir.

YAŞLILIK AYLIĞI ALANLARIN YENİDEN ÇALIŞMAYA BAŞLAMASI:

Reform öncesi sigortalı olup, ister reform öncesi ister reform sonrası yaşlılık aylığı almaya başlayanların yeniden çalışmaya başlaması halinde aylıkları kesilmeyecektir. Hizmet akdi ile çalışıyorlarsa aldıkları ücretlerin %7,5 oranında, bağımsız çalışması halinde yaşlılık aylığından bu yıl %13, 2010'da %15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılacaktır.

Devlet Memuru Hak Sahiplerine Ölüm Aylığı Bağlanmasından Aranan 10 Yıllık Çalışma Süresi, 5 Yıla Düşürüldü:

Yeni dönemde devlet memurları için aranan en az 10 yıl çalışma süresi, 5 yıla indirildi. Ayrıca reformdan önce (5 yıldan fazla 10 yıldan az hizmeti olan) sigortalı vefat etmiş ve hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanmamış ise, hak sahiplerinin talebi halinde kendilerine ölüm aylığı bağlanacak.

Bağımsız Çalışanların Ödeyecekleri Prim Oranı ve Tutarı Düşürüldü:

Reform ile birlikte eski Bağ-Kur sigortalıları, daha önce ödedikleri prim oranları %40 iken, yeni dönemde %32,5 ve kısa vadeli sigorta primleri ödeyecekler, Ayrıca beyan edecekleri kazanç üzerinden prim alınacağından, ödeyecekleri primler, kazançları ile paralel olacaktır.

Tutukluluk veya Gözaltında Geçen Süreler ile Avukatlık Staj Sürelerini Borçlanabilme İmkânı Sağlandı:

Daha önce sadece Emekli Sandığı iştirakçileri, avukatlık staj süresini borçlanabilirken, yeni dönemde tüm sigortalılara bu hak tanındı. Ayrıca tutukluluk ve gözaltında geçen süreler (şahıs beraat etmiş ise) borçlanılabilecek.

Bağımsız Çalışanlar, Evlenme ve Emzirme Ödeneği Alabilecek:

Hak sahibi olarak yetim aylığı alan kız çocuklarının evlenmeleri halinde, aylıklarının 24 katı evlenme yardımı yapılacaktır. Ayrıca Bağ-Kur kapsamındaki sigortalılara, her çocuk için emzirme ödeneği imkânı getirildi.

Kadın Sigortalılar için Getirilen Özel Düzenlemeler:

Başkasının Sürekli Bakımına Muhtaç derecede özürü çocuğu bulunan kadın sigortalıya, erken emekli olma hakkı tanındı. Belirtilen durumda olan kadın sigortalının, Kanunun yürürlük tarihinden sonraki çalışma süresinin en fazla iki defaya mahsus azami 4 yıllık süreyi doğum borçlanması imkânı sağlandı.

Harp Malulü ile Terör Malulleri, Yeniden Çalışmaya Başlarsa Aylıkları Kesilmeyecek:

Reformla birlikte daha önce kamuda çalışan harp ve terör mamulleri, kesilen aylıklarının yeniden bağlanmasını talep edebilecekler. Hem çalışıp hem de Harp/Terör Mamullüğü Aylığını alabilme imkânı getirilmiştir.

Cenaze Ödeneği Tüm Hak Sahiplerine Sağlandı:

Reform ile beraber 01.10.2008 tarihinden sonra vefat eden sigortalılar adına 360 gün uzun vadeli sigorta primi ödenmiş ise hak sahiplerine (eşine, yoksa çocuklarına, o da yoksa ana babasına, kardeşlerine) cenaze ödeneği ödenecektir.

Tarımda Kendi Nam Ve Hesabına Çalışan (Eski Tarım Bağ-Kur) ile Köy Muhtarlarının Ödenmesi Gereken Primler Düşürüldü:

Reform ile beraber tarımla uğraşanlar ile köy muhtarları, 15 günlük prim ödeyerek 30 gün hizmet alacaklardır. Bu 15 günlük prim ödeme süresi, her yıl 1 gün artırılarak 15 yıl sonra 30 günlük hizmet için 30 günlük prim ödeyeceklerdir.

Yurt Dışına Götürelen Türk İşçileri:

Yurt dışına çalıştırılmak üzere götürülen Türk İşçileri, daha önce sağlık yardımı alamazken, yeni dönemde Genel Sağlık Sigortalı kapsamında sağlık yardımı, hem kendilerine hem de ailelerine yapılacaktır.

Yaşlılık Aylığı Almada, 65 Yaş Şartı:

2036 yılından başlayarak kademeli olarak 2044 yılında erkekler için, 2048 yılında bayanlar için uygulamaya girecektir.

İş Kazası Ve Meslek Hastalığı ve Hastalık Ve Analık Halinde Sağlanan Haklar:

İş kazasına uğrayan sigortalının kendisine geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri bağlanabilmesi için bir gün çalışmış olması yeterlidir. Hastalık için 4/a kapsamındaki sigortalının geçici iş göremezlik ödeneği alabilmesi için hastalıktan önceki bir yıl içinde adına en az 90 gün prim yatırmış olması ve verilen raporun 3 günden fazla olması gerekir.

Analık halinde,

4/a ve 4/b sigortalının doğumundan önceki bir yıl içinde 90 günlük sigortalı çalışmalarının olması durumunda, doğumdan önceki 8 hafta ve doğumdan sonraki 8 hafta (çoğul gebelikte 2 hafta eklenir.) için sigortalının yatarak tedavilerde günlük kazancının yarısı, ayaktan tedavilerde ise, 2/3'ü tutarında geçici iş göremezlik ödeneği verilir.

HAZIRLAYAN:

EMRE ÖZEN

Www.EmreMuhasebe.Net

Sitemize Yorumlarınızı Bekliyoruz

Www.EmreMuhasebe.NET

Emre Özen Resmi Web Sitesi